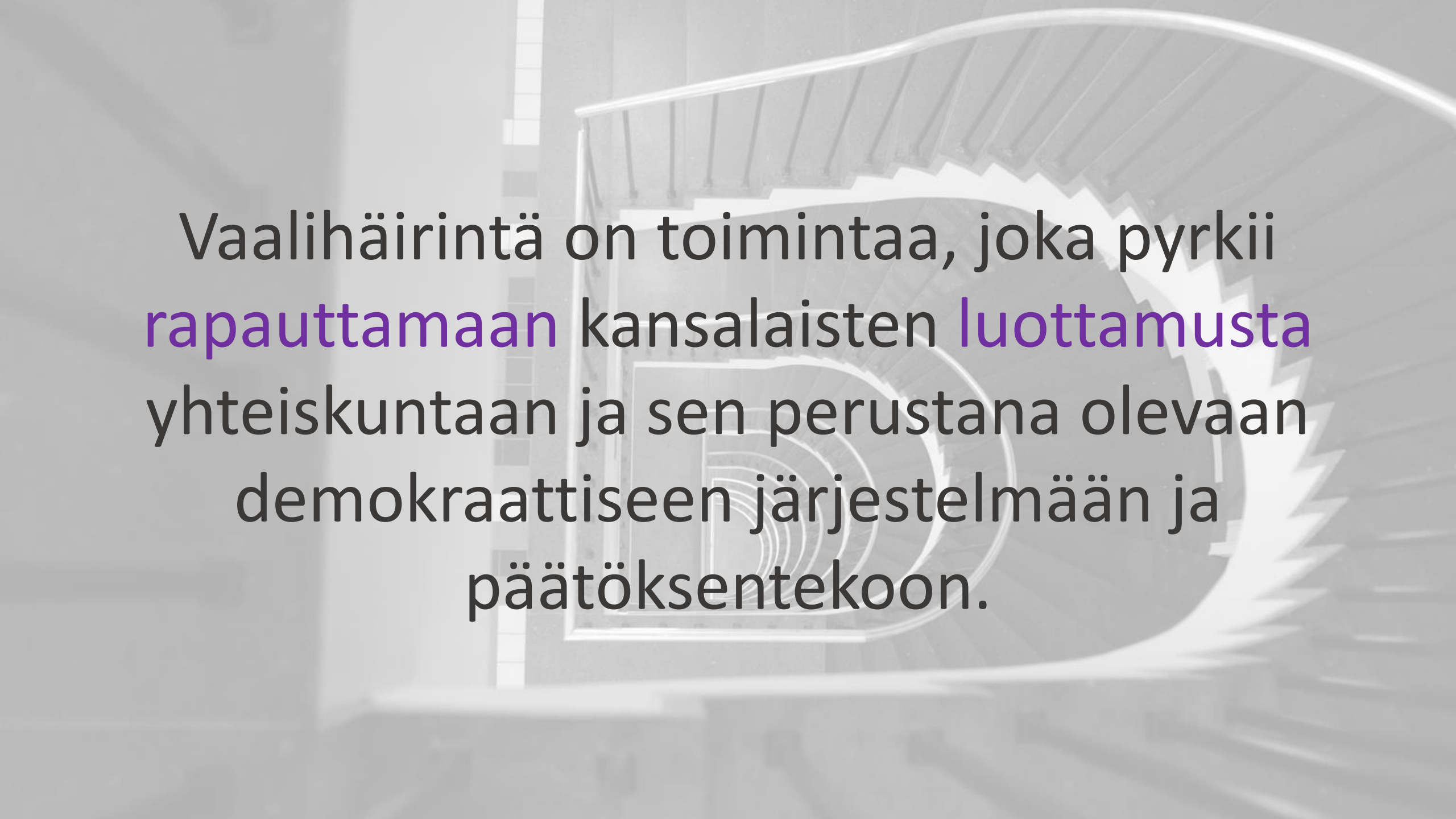

Vaalihäirintä

Yksi informaatiovaikuttamisen muoto

Riina Aaltonen 4.3.2023

Vaalihäirintä on toimintaa, joka pyrkii rapauttamaan kansalaisten luottamusta yhteiskuntaan ja sen perustana olevaan demokraattiseen järjestelmään ja päätöksentekoon.

Erilaiset mielipiteet ja näkemykset
kuuluvat demokraattiseen ja avoimeen
yhteiskuntaan

Vaalihäirinnän harjoittajia

- ❖ Vieraat valtiot ja niiden tukemat toimijat
- ❖ Erilaiset järjestöt ja muut ryhmittymät
- ❖ Yksittäiset henkilöt

”Revealed: the **hacking and
disinformation team** meddling in
elections”

The Guardian 15.2.2023

Vaalihäirinnän keinoja

- ❖ Valheiden ja perättömien huhujen levittäminen
- ❖ Valeuutiset
- ❖ Kyberhyökkäykset ja tietomurrot
- ❖ Uhkailu ja painostaminen

”Satoja Macronin kampanjan asiakirjoja
vuodettiin julkisuuteen”

Yle 6.5.2017

”Ruotsin vaaliviranomainen joutui
kyberhyökkäyksen kohteeksi”

Yle 12.9.2022

”**Trollit** yrittivät käännyttää suomalaisia
Natoa vastaan, mutta sortuivat hauskaan
kielivirheeseen”

Yle 13.2.2023

Uolevi Aalto 🇫🇮🇪🇺 @UoleviAalto · 15. helmik.

Vastauksena käyttäjille @pmakela1 @aabel121 ja 4 muulle
En ole Venäjältä, mutta nato ei voi tallentaa Suomen.

71

24

10

47,2 t.

Uolevi Aalto 🇫🇮🇪🇺 @UoleviAalto · 4. helmik.

Vastauksena käyttäjille @DmitriAlekseev3 ja @BenjaminPitkane
Suomi on menetetty maa, eikä Nato voi tallentaa sitä.

1

2

308

Uolevi Aalto 🇫🇮🇪🇺 @UoleviAalto · 13. helmik.

Vastauksena käyttäjille @tomi_pulkki @DmitriAlekseev3 ja @lauri_linden
En usko että Nato voi tallentaa Suomea.

4

2

3

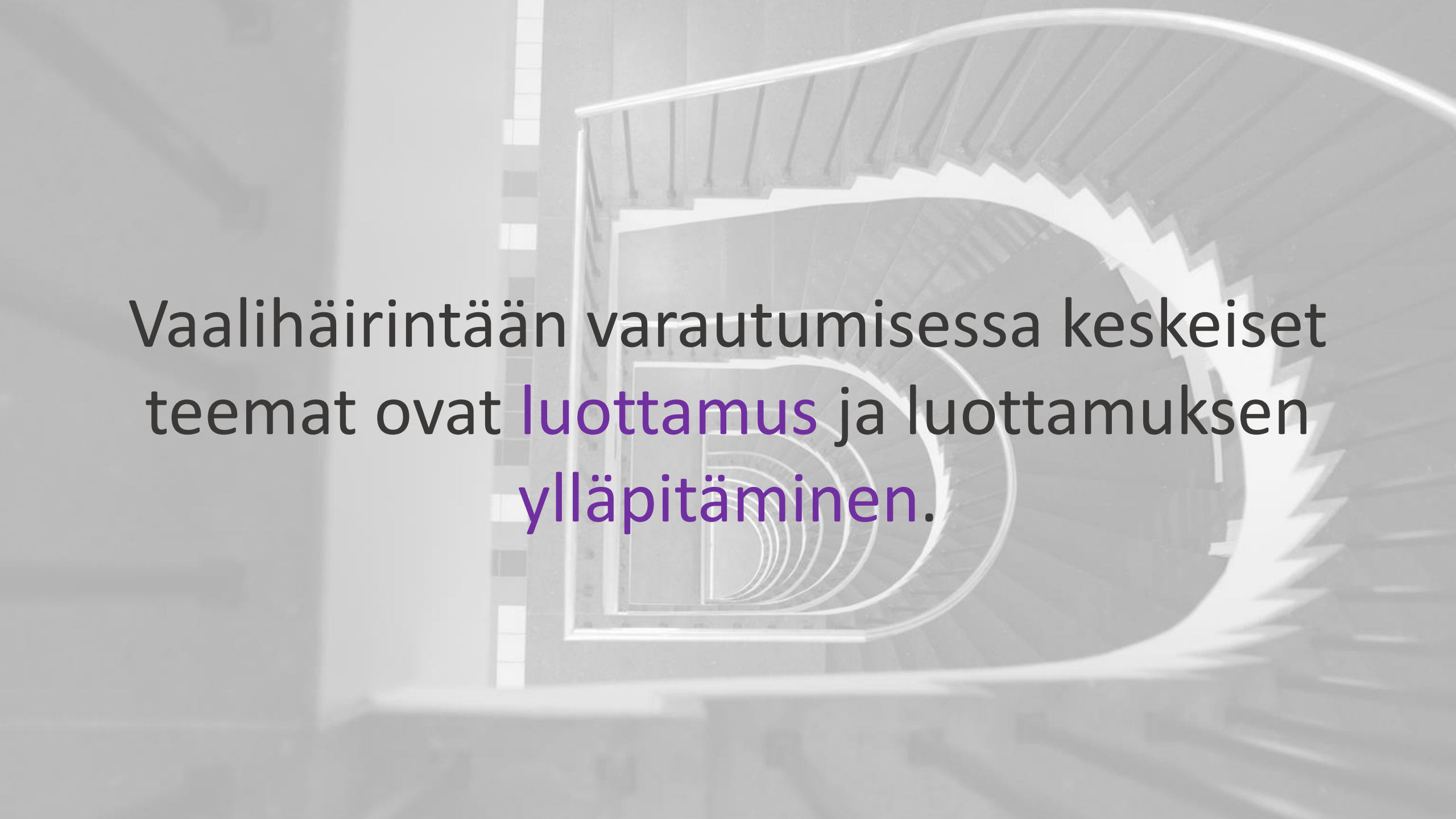
868

”Kolmesta puoluetoimistosta löytyi epäilyttäviä lähetyksiä”

Yle 16.2.2023

Vaalihäirintään varautumisessa keskeiset teemat ovat **luottamus** ja luottamuksen ylläpitäminen.

Mitä itse voi tehdä?

- ❖ Lähdekritiikki
- ❖ Luotettavat tietolähteet
- ❖ Vastuulliset toimintatavat

Luotettavuuden tarkistaminen

yle

NÄIN TUNNISTAT LUOTETTAVAN UUTISEN

KYSY NÄMÄ KYSYMYKSET:

- MISSÄ UUTINEN ON JULKAISTU?**
Kuka on julkaissut jutun? Kuka on sivuston tai tilin ylläpitäjä? Onko jutun kirjoittanut toimittaja todellinen henkilö?
- MITEN AIHETTA ON KÄSITELTY?**
Onko aiheen käsittely puolueellista tai valikoivaa? Kerrotaanko kaikki faktat? Onko jutussa asiointa kielenkäyttöä?
- MILLOIN UUTINEN ON JULKAISTU?**
Tarkista julkaisuajankohta. Onko uutinen enää ajankohtainen?
- MIHIN UUTINEN PERUSTUU?**
Mihin lähteisiin uutinen perustuu? Keitä jutussa on haastateltu? Tutki, miten aiheesta on uutisoitu muualla.
- OVATKO UUTISEN KUVAT AITOJA?**
Käytä käänteistä kuvahakua. Ovatko jutun kuvat jostain toisesta yhteydestä?
- VASTAAKO OTSIKKO SISÄLTÖÄ?**
Klikkiotsikot voivat johtaa harhaan eikä varsinainen uutinen vastaa otsikkoa.
- MITÄ ITSE AJATTELET ASIASTA?**
Vaikuttavatko omat mielipiteesi tulkintaasi? On helpompi uskoa uutisiin, jotka vahvistavat omaa maailmankuvaamme.

yle.fi/oppiminen

❖ Tunnista luotettava uutinen

❖ Faktabaari

Lisätietoa

- ❖ [Oikeusministeriön vaalisivut](#)
- ❖ [Vaalijärjestelmän resilienssi](#)
- ❖ [Vinkkejä
informaatiovaikuttamisen
tunnistamiseksi](#)
- ❖ [Cybersecurity in elections](#)

Uutislinkit

Revealed: the hacking and disinformation team meddling in elections – [The Guardian](#) 15.2.2023

Ranska tutkii Macronin kampanjan tietovuodon – [Yle Uutiset](#), 7.5.2017

Ruotsin vaaliviranomainen joutui kyberhyökkäyksen kohteeksi – [Yle Uutiset](#) 12.9.2022

Trollit yrittivät käännättää suomalaisia Natoa vastaan, mutta sortuivat hauskaan kielivirheeseen – [Yle Uutiset](#), 20.2.2023

Kolmesta puoluetoimistosta löytyi epäilyttäviä lähetyksiä – [Yle Uutiset](#), 16.2.2023

Kiitos